

Les Gavarres: un parc natural necessari

Malgrat aquests valors, continuen sense disposar de la figura de Parc Natural, mentre que bona part dels grans espais naturals gironins -els Aiguamolls de l'Empordà, el Cap de Creus, el Montgrí, les Illes Medes i el Baix Ter o la Zona Volcànica de la Garrotxa- ja gaudeixen d'aquest reconeixement. Tot apunta, a més, que l'Albera serà la pròxima incorporació. Les Gavarres continuen essent l'assignatura pendent. No és per manca de protecció. El massís forma part del Pla d'Espais d'Interès Natural (PEIN) i de la Xarxa Natura 2000, figures que han estat essencials per preservar-lo de transformacions irreversibles. Tanmateix, protegeixen més que no pas gestionen. Durant més de vint-i-cinc anys, el Consorci de les Gavarres ha desenvolupat una tasca excel·lent, però el seu model presenta limitacions de recursos, finançament i competències. Un Parc Natural aportaria una estructura estable, amb equips tècnics, planificació específica i capacitat per impulsar polítiques de conservació, educació ambiental, ús públic i desenvolupament rural. Aquesta diferència és especialment important des del punt de vista forestal. Els boscos mediterranis del segle XXI no poden gestionar-se des de la inacció. L'abandonament dels aprofitaments tradicionals, el retrocés de la ramaderia extensiva i de l'activitat agrícola han afavorit una acumulació extraordinària de combustible vegetal, mentre que el canvi climàtic incrementa les sequeres i els episodis de calor extrema. El resultat és un risc creixent de grans incendis forestals. La millor política de conservació és una bona política de gestió. Gestionar significa planificar els aprofitaments forestals, recuperar espais agrícoles estratègics, mantenir la xarxa de camins, restaurar punts d'aigua, conservar hàbitats i afavorir activitats econòmiques compatibles amb la conservació. La declaració de Parc Natural tampoc hauria de generar recels entre els propietaris forestals. L'experiència d'altres espais protegits demostra que aquesta figura facilita l'accés a ajuts per a treballs silvícoles, prevenció d'incendis, restauració del patrimoni rural, recuperació de conreus o rehabilitació d'edificacions vinculades a les explotacions agràries i forestals. Els propietaris no necessiten més prohibicions; necessiten més eines per gestionar les seves finques. Cal recordar que la major part del sòl forestal de les Gavarres és de propietat privada. Sense la implicació dels propietaris no és possible garantir la conservació del massís. Un Parc Natural modern ha de basar-se en la col·laboració entre administració, propietat i societat. La declaració també representaria una oportunitat per als municipis. Formar part d'un parc natural significa reforçar una marca territorial reconeguda, captar recursos, impulsar projectes i promoure un model de desenvolupament vinculat a la natura, el paisatge i el patrimoni. Fa més de cinquanta anys que naturalistes, tècnics i institucions defensen aquesta proposta. Avui, amb la regressió de la biodiversitat, l'evolució dels boscos i els efectes del canvi climàtic, hi ha encara més motius per fer el pas. Les Gavarres no necessiten convertir-se en un espai intocable. Necessiten disposar de les eines adequades per continuar essent un territori viu. La declaració del Parc Natural hauria de representar un compromís amb la gestió forestal sostenible, amb els propietaris, amb el món rural i amb les generacions futures. Ha arribat el moment que les Gavarres deixin de ser el gran parc natural pendent de Girona i passin, finalment, a formar part de la xarxa de parcs naturals de Catalunya.

Font del document:

<https://www.diaridegirona.cat/opinio/2026/07/20/les-gavarres-parc-natural-necessari-132639841.html>